

**ปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและ
การจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล**

Factors that Inuent Activity Participation of Graduate Students
of Public Administration (Public Policy and Public Management)
in Regular and Special Program, Department of Social Sciences,
Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University

น้ำอ้อย คำชื่น¹ และภาณุการณ์ สนใจ²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาและเพื่อทราบระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) รวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

¹นักวิชาการศึกษา, ปฏิบัติงานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ สังกัดภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

²นักวิชาการศึกษา, ปฏิบัติงานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีววิทยาและงานยุติธรรม และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม สังกัดภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

จัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 45 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Mean = 1.50) โดยมีการได้รับผลดีหรือผลประโยชน์จากการเข้าร่วมได้รับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการวางแผน (Mean = 0.75) โดยมีการทักท้วงเมื่อไม่ได้มีบทบาทในการตัดสินใจในกิจกรรมได้รับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาภาคพิเศษคือ เวลาเนื่องจากนักศึกษาภาคพิเศษส่วนใหญ่มีงานประจำที่ทำอยู่แล้ว ทำให้ไม่มีเวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดได้ ในขณะที่นักศึกษาภาคปกติ มีปัญหาและอุปสรรคคือการไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ หลักสูตรควรจัดกิจกรรมที่ให้รุ่นพี่และรุ่นน้องมีส่วนร่วมกันและควรแจ้งรายละเอียดกิจกรรมที่ชัดเจนล่วงหน้า 5-7 วัน และหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในการจัดกิจกรรม ขอให้แจ้งนักศึกษาให้ทราบด้วย นอกจากนี้ ทางหลักสูตรควรจัดรูปแบบกิจกรรมให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

คำสำคัญ : ปัจจัย การเข้าร่วมกิจกรรม หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

Abstract

This research studies factors that influence activity participation of graduate students of Public Administration (Public Policy and Public Management) in regular and special program, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University. The objectives of research are to

investigate factors that encourage graduate students to involve in the activities and to find out about the level of activity involvement of students.

The survey method was applied and questionnaire was used for data collection. The samples included 45 graduate students of Public Administration (Public Policy and Public Management) in regular and special program. The result found that the most influence factor was benefits sharing (Mean = 1.50). The average maximum score included benefits of involvement The least influence factor was participation in planning (Mean = 0.75). The average minimum score was students' objection when did not have rights to make decision The obstacles that students in special program could not involve in activities because they had a permanent job and could not allocate time to join the activities. In contrast, the obstacle of students in regular program was that they did not receive any information of activities.

The suggestions from this research included setting up activities between the senior and junior students. In additions, activities must be informed in details at least one week in advance. Any changes in activities must be also informed. The last recommendation was that the program should create more interesting activities to attract more students.

Keywords : factors, activity participation, master of public administration

บทนำ

ปัจจุบันกิจกรรมได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษามากขึ้นกว่าในอดีตที่จะเน้นแต่การเรียนการสอนตามเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว ดังจะเห็นได้จากหลาย ๆ หลักสูตรได้มีการบรรจุกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นการบูรณาการร่วมกันทั้งผู้สอน ผู้เรียน และสถาบันการศึกษา ซึ่งกิจกรรมที่ได้นำมาจัดให้นักศึกษามีทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อเสริมทักษะของนักศึกษาให้มากขึ้น

มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งเป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับนักศึกษา ดังจะเห็นได้จากการมีชมรม ๆ ต่าง ๆ มากมายในระดับปริญญาตรี และในระดับบัณฑิตศึกษา ทางบัณฑิตวิทยาลัยก็มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้เข้าร่วม เช่น โครงการธรรมะ ซึ่งมีการพานักศึกษาไปฝึกอบรมธรรมะนอกสถานที่ หรือการเข้าอบรมผู้นำนักศึกษา เป็นต้น

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ส่งเสริมให้นักศึกษาของหลักสูตรฯ เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด และกิจกรรมของภาควิชาฯ กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ได้จัดให้เพื่อให้นักศึกษาได้มีทักษะทางวิชาการที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนทักษะการเข้าสังคม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น นักศึกษาบางคนมีข้อจำกัดในการเข้าร่วม เช่น มีภาระการทำงาน ซึ่งพบบ่อยในนักศึกษาภาคพิเศษ หรือการไม่ได้ทราบข้อมูลของกิจกรรมมาก่อน ทำให้พลาดโอกาสใน

การเข้าร่วม แม้แต่กิจกรรมของหลักสูตรเองก็ตาม นักศึกษาบางรายอาจไม่ทราบเนื่องจากขาดการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งจบ course work ไปแล้ว มุ่งแต่ทำวิทยานิพนธ์ของตัวเอง ทำให้พลาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหลักสูตร นอกจากนี้ ที่พบบ่อย คือ นักศึกษาบางส่วนไม่ค่อยให้ความสนใจกับการทำกิจกรรมของหลักสูตรฯ และของภาควิชาฯ มากนัก เพราะไม่เห็นความสำคัญ ทำให้หลักสูตรฯ และภาควิชาฯ พบปัญหานักศึกษาไม่มาเข้าร่วม ส่งผลให้ไม่ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากนักศึกษา เพื่อว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมของหลักสูตรฯ และภาควิชาฯ ยังผลให้กิจกรรมที่จัดขึ้นมาไม่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากหลักสูตรต้องการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของหลักสูตรฯ ให้มากที่สุด เพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะที่เข้มแข็งในด้านวิชาการและเชี่ยวชาญในงานกิจกรรม อีกทั้งยังนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรฯ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเน้นไปที่กิจกรรมของหลักสูตรฯ ที่จัดขึ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมเท่านั้น เพื่อนำผลที่ได้รับ ตลอดจนข้อเสนอแนะ ไปหาแนวทางในการสร้างแรงจูงใจและวิธีการแก้ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมของหลักสูตรฯ เพื่อช่วยให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่หลักสูตรฯ จัดขึ้นเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จ อีกทั้งนักศึกษาจะได้รับประโยชน์ในการพัฒนาด้านจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลักสูตรได้จัดให้เพื่อให้นักศึกษาด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ)
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สมมุติฐานในการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาแตกต่างกัน
2. ปัจจัยกระตุ้นที่แตกต่างกันส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของภาควิชาสังคมศาสตร์ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) รวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 98 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล เป็นการ รวบรวมลักษณะทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยกระตุ้นของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย หลักสูตร ชั้นปี เพศ อายุ สถานภาพสมรส และตำแหน่งที่ได้รับ ในสถานศึกษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรม ประสพการณ์ในการเข้า ร่วมกิจกรรม ปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา และความ พึงพอใจในการจัดกิจกรรมของหลักสูตรฯ

ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของหลักสูตรฯ เป็นการรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างเคย/ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ กิจกรรมของหลักสูตรฯ

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการ ภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) ที่มีต่อกิจกรรมของหลักสูตรฯ เป็นคำถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต เป็นคำถามปลายปิด และสร้างคำตอบให้เลือก เป็นมาตรวัดการมีส่วนร่วม 3 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมทุกครั้ง บางครั้ง และ ไม่เคยมีส่วนร่วมเลย

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมของหลักสูตรฯ เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้เสรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows Statistic Package for Social Sciences) ใช้สถิติวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยกระตุ้นด้วยอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้ง 98 คน ได้ แต่ได้กลับคืนมาและมีความสมบูรณ์เพียง 45 ชุด ส่วนแบบสอบถามอีก 35 ชุด ไม่ได้ส่งคืน และอีก 18 ชุด ขาดรายละเอียดที่สำคัญทั้งคุณลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม และการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่มีการตอบข้อมูลเลย ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 45 ชุด

1.1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักศึกษาทั้งหมด 45 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตร์ ภาคพิเศษ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาเป็นนักศึกษาภาคปกติ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ

33.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมาคือ กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และไม่ระบุชั้นปีที่ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งที่ได้รับในสถานศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 93.3

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 และส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 36 คน หรือร้อยละ 80

ปัจจัยกระตุ้นของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่หลักสูตรจัด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 และไม่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่หลักสูตรจัด จำนวน 7 คน ร้อยละ 15.6

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเข้าร่วมกิจกรรมที่หลักสูตรจัด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อพิจารณาถึงการเข้าร่วมกิจกรรมของหลักสูตรฯ พบว่า ในหลักสูตรฯภาคปกติ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 45 คน/ร้อยละ 100) เข้าร่วมกิจกรรมการปฐมนิเทศนักศึกษา รัฐประศาสนศาสตร์สัมพันธ์ เสวนาประเด็นปัญหาชวนคิดและแนวทางแก้ไข ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา วิพากษ์งานวิทยานิพนธ์ และอบรมจริยธรรม วิทยานิพนธ์ในคน ส่วนกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคมมีกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วม 13 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 และกลุ่มตัวอย่างไม่เข้าร่วมกิจกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ เครือข่ายเลย คิดเป็นร้อยละ 0 ส่วนในหลักสูตรฯภาคพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 45 คน / ร้อยละ 100) เข้าร่วมกิจกรรมรัฐประศาสนศาสตร์สัมพันธ์ ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา (สัมมนา วิทยานิพนธ์) อบรมจริยธรรมการวิจัยในคน วิจัยในชั้นเรียน และแนะแนว

การศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ส่วนปฐมนิเทศนักศึกษามีกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วม 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80 และเข้าร่วมเสวนาประเด็นปัญหาการจัดการภาครัฐของประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมคือ ไม่ทราบข้อมูลของกิจกรรม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคือ ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ เช่น ไม่มีเวลา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8, กิจกรรมไม่น่าสนใจ จำนวน 6 คน ร้อยละ 13.3 คณาจารย์บางท่านไม่มาเข้าร่วม จำนวน 5 คน ร้อยละ 11.1 และวัสดุอุปกรณ์ที่จัดตลอดจนสถานที่ไม่มีความพร้อม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และเมื่อพิจารณาถึงความพอใจเกี่ยวกับนโยบายของหลักสูตรฯในการจัดกิจกรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 97.8 พึงพอใจ ส่วนที่ไม่พึงพอใจมีจำนวน 1 คน ร้อยละ 2.2

1.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมในหลักสูตรฯของนักศึกษา ปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย = 1.50) โดยมีการได้รับผลดีหรือผลประโยชน์จากการเข้าร่วมได้รับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.69) ส่วนปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย = 0.75) โดยมีการทักท้วงเมื่อไม่ได้มีบทบาทในการตัดสินใจในกิจกรรมได้รับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 0.47) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) โดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (n = 45)

ปัจจัยที่ส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม			ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
	ทุกครั้ง (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคยเลย (0)			
1. การมีส่วนร่วมในการ วางแผน	-	34 (75.6)	11 (24.4)	0.76	0.435	ปานกลาง
1.1 ท่านได้รับโอกาสในการ วางแผนการจัดกิจกรรม	-	34 (75.6)	11 (24.4)	0.76	0.435	ปานกลาง
1.2 ท่านเคยเสนอความคิด เห็นต่อกิจกรรมให้ คณาจารย์/เจ้าหน้าที่ ทราบ	-	34 (75.6)	11 (24.4)	0.76	0.435	ปานกลาง
1.3 ท่านเคยร่วมกำหนด ตัดสินใจ ในการกำหนด แนวทางในกิจกรรม ทุก ครั้งที่คณาจารย์เปิดโอกาส	-	35 (77.8)	10 (22.2)	0.78	0.420	ปานกลาง
1.4 ท่านเคยทักท้วงเมื่อไม่ได้ แสดงบทบาทการมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจใน กิจกรรม	4 (8.9)	13 (28.9)	28 (62.2)	0.47	0.661	น้อย
1.5 ท่านมีความต้องการที่ จะกำหนดหรือวางแผน การจัดกิจกรรมในครั้ง ต่อไป	9 (20.0)	26 (57.8)	10 (22.2)	0.98	0.657	ปานกลาง
รวม				0.75	0.33	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ระดับในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) โดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (n = 45) (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม			ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
	ทุกครั้ง (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคยเลย (0)			
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ						
2.1 ท่านเข้าร่วมกิจกรรม	15 (33.3)	30 (66.7)	-	1.33	0.48	ปานกลาง
2.2 ท่านเคยให้ความช่วยเหลือแก่การจัดกิจกรรม	11 (24.4)	32 (71.1)	2 (4.4)	1.20	0.51	ปานกลาง
2.3 ท่านเคยจ้างชาวกิจกรรมที่จัดขึ้นแก่เพื่อนของท่าน	17 (37.8)	26 (57.8)	2 (4.4)	1.33	0.564	ปานกลาง
2.4 ท่านให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอนอย่างเต็มที่	22 (48.9)	23 (51.1)	-	1.49	0.506	มาก
2.5 ท่านนำข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการทำงานของท่าน	14 (31.1)	29 (64.4)	2 (4.4)	1.27	0.539	ปานกลาง
รวม				1.32	0.33	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ระดับในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) โดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (n = 45) (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม			ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
	ทุกครั้ง (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคยเลย (0)			
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์						
3.1 ท่านเคยได้รับผลดีหรือผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม	32 (71.1)	12 (26.7)	1 (2.2)	1.69	0.514	มาก
3.2 หากผลของการเข้าร่วมกิจกรรมไม่เกิดกับตัวท่าน เช่น เกิดผลกับสังคม ท่านก็จะยังเข้าร่วมกิจกรรม	24 (53.3)	21 (46.7)	-	1.53	0.514	มาก
3.3 ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์แก่ตัวท่านเท่านั้น	17 (33.3)	26 (62.2)	2 (4.4)	1.29	0.579	ปานกลาง
3.4 ถึงแม้ไม่มีการบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม ท่านก็ยังยินดีที่จะเข้าร่วม	17 (33.3)	27 (37.8)	1 (2.2)	1.36	0.529	ปานกลาง
3.5 ท่านยินดีที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรฯ	29 (64.4)	16 (35.6)	-	1.64	0.48	มาก
รวม				1.50	0.34	มาก

ตารางที่ 1 ระดับในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ (ภาคปกติและภาคพิเศษ) โดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (n = 45) (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม			ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
	ทุกครั้ง (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคยเลย (0)			
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล						
4.1 ท่านเคยสอบถามผลการดำเนินงานกิจกรรม	3 (6.7)	31 (68.9)	11 (24.4)	0.82	0.535	ปานกลาง
4.2 ท่านมีส่วนช่วยเหลือในกระบวนการติดตามและประเมินผลของกิจกรรม	1 (2.2)	28 (62.2)	16 (35.6)	0.67	0.52	น้อย
4.3 ท่านสนใจผลการดำเนินงานของกิจกรรมที่ท่านได้เสนอความเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเท่านั้น	5 (11.1)	31 (68.9)	9 (20.0)	0.91	0.557	ปานกลาง
4.4 ท่านให้ความสำคัญกับผลของการจัดกิจกรรมทุกโครงการ	11 (24.4)	32 (71.1)	2 (4.4)	1.20	0.505	ปานกลาง
4.5 ท่านส่งแบบประเมินการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	25 (55.6)	19 (42.2)	1 (2.2)	1.53	0.548	มาก
รวม				1.03	0.33	ปานกลาง
รวมทั้ง 4 ด้าน				1.15	0.22	ปานกลาง

1.3 สรุปผลจากคำถามปลายเปิด

1. ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่โดยเฉพาะนักศึกษาภาคพิเศษเห็นว่า “เวลา” เป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากนักศึกษาภาคพิเศษส่วนใหญ่มีงานประจำที่ทำอยู่แล้ว ทำให้ไม่มีเวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดได้ ในขณะที่นักศึกษาภาคปกติ ไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด เนื่องจากการแจ้งกิจกรรมไม่ชัดเจน ไม่ทราบวันเวลา หรือแม้แต่รายละเอียดของกิจกรรม อีกทั้งการแจ้งข้อมูลไม่รวดเร็ว ทำให้เกิดความล่าช้า กว่าจะทราบข้อมูลกิจกรรมก็กะทันหัน ทำให้ไม่มาเข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงนักศึกษาบางส่วนเห็นว่ากิจกรรมที่จัดไม่มีความน่าสนใจ หรือมีผลกระทบกับการเรียน ทำให้ไม่มาเข้าร่วม นอกจากนี้ ยังมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการเดินทาง ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกในการเดินทาง ทำให้ไม่มาเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หลักสูตรฯ ควรจัดกิจกรรมที่ให้รุ่นพี่และรุ่นน้องมีส่วนร่วมกันมาก ๆ เช่น การจัดกีฬา หรือวันนัดพบพี่น้องในแต่ละเดือน เพราะจะได้ทำความรู้จักกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้กันมากขึ้น เพื่อช่วยเหลือกันระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง

2. ทางหลักสูตรฯ ควรแจ้งกิจกรรมก่อนล่วงหน้า 5-7 วัน เพื่อให้ นักศึกษาเตรียมเคลียร์ธุระอื่น ๆ ให้เรียบร้อยก่อน ไม่ควรแจ้งกะทันหัน

3. ในการแจ้งข้อมูลกิจกรรมควรแจ้งรายละเอียดต่าง ๆ ให้ชัดเจน ทั้งข้อมูลโครงการ วันเวลา สถานที่ที่จัด การเตรียมสิ่งที่จะเอาไปใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม และหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในการจัดกิจกรรม เช่น เลื่อนวัน เวลา ที่จัด ขอให้แจ้งนักศึกษาให้ทราบด้วย

4. ทางหลักสูตรฯควรจัดรูปแบบกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษารู้สึกถึงความตระหนักในการเข้าร่วม หรือจัดให้มีการไปดูงานที่ต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่น ๆ ในภาควิชาสังคมศาสตร์ หรือในคณะสังคมศาสตร์ เพื่อดูความแตกต่างกันในแต่ละหลักสูตร
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในเรื่องอื่น ๆ นอกจากกิจกรรม เช่น การมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากสอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน
3. ควรเก็บข้อมูลในหลาย ๆ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งอาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันในการจัดกิจกรรมในนักศึกษาต่อไป

147

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. คพ. กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน. เข้าถึงได้จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/info_parti.html (online) สืบค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2556.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2536). **ทฤษฎีการบริหาร**. กรุงเทพฯ: ทัชชิงเอ็ด.
- นงเยาว์ หลีพันธุ์. (2537). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในจังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2521). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.

- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2546). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการพยาบาล**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บทวิทยุรายการ “รู้รักภาษาไทย”. (2550). **ความหมายของกิจกรรม**. ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2550 เวลา 7.00-7.30 น. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=1538> (online)
- พงษ์ศักดิ์ แก้วแสนเมือง. (2552). **ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษาของ แอสติน**. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/253391> (online) สืบค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2556.
- พิชญ์ อนุกุล. (2539). **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทของคณะกรรมการสภาตำบล เขตอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิสุทธิ วรรณฉัตรสิริ. (2546). **การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้บริหารโรงเรียนของการจัดระเบียบสังคมในชุมชนกลุ่มรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มานิต ป่าซัด จุไร โชคประสิทธิ์ และอรสา โกศลนันทกุล. (2554). **การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรม นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี**. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี. เข้าถึงได้จาก <http://grad.vru.ac.th/pdf-journal/JourTs51/07-Manit.pdf> วันที่ 19 พฤศจิกายน 2556.

- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี . (2553). **กิจกรรม**. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/> (online) สืบค้น วันที่ 12 พฤศจิกายน 2555.
- วิวรรณ บรรจงช่วย. (2551). **การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 0109 501 การวางแผนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น **4.3 ลำดับขั้นตอนและระดับของการมีส่วนร่วม**. (e-learning) เข้าถึงได้ จากhttp://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0109501/Unit04/unit04_004.htm (online)
- สำนักคุมประพฤติภาค 4. (2547). **เอกสารรายงานวิจัยการมีส่วนร่วมของแกนนำเครือข่ายชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนบรือ จังหวัดมหาสารคาม. กรมคุมประพฤติ**.
- อุทัยวรรณ บัวศรี. (2531). **ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้านในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Roger, E. & Shoemaker, F. (1971). **Communication of Innovation: Across-Culture Approach**. 2nd. ed. New York: The Free Press.